

[Korsgaard.]

sig mit Amt, Thisted Amt, delt i to Indkøbsforeninger, maa man vel nærmest tænke sig, at Mors faar en Indkøbsforening for sig og den øvrige Del af Amtet en Indkøbsforening for sig. Amtet er meget langstrakt, ca. 100 km, og en saadan Indkøbsforening maa vel antages at skulle have en Bestyrelse og maaske et Indkøbsudvalg, spredt over store Dele af Amtet. Skal der ikke være et saadant Udvalg, skal der i hvert Fald være en Konsulent eller et Kontor, og hvordan man end ordner det, vil der løbe en hel Del Udgifter til Administration og Rejser paa, hvilket i hvert Fald bliver Udgifter, som ikke kommer Landbruget til gode, men som skal paalægges Prisen paa de Husdyr, der indkøbes. Det er derfor min Opfattelse, at Centraliseringen ikke vil billiggøre Indkøbene af Husdyr, men tværtimod vil virke fordyrende. Naar man nu ved, hvilken Interesse Handel har for den almindelige Landbruger, ogsaa for Husmanden og den mindre Landbruger, vil jeg tro, at mange, naar de opdager, at de ikke længere kan faa Lov til at handle selv med deres Kram, da af den Grund vil afholde sig fra at melde sig ind i Indkøbsforeningerne.

Jeg tror ogsaa, at dette Forhold paa andre Omraader kan gøres gældende. Vel indrømmer jeg, at unge Mennesker mange Gange ikke er saa kloge som ældre og ikke har saa megen Erfaring, men Klogskaben høstes jo ofte gennem Erfaringerne, og Anledningen til at indhøste disse Erfaringer tager man ved dette Lovforslag paa visse Punkter bort fra Folk. Man søger at indkredse de paagældendes naturlige Virkeomraade, man søger paa visse Maader at hemme dem i Udøvelsen af deres fri Erhverv, hvad jeg ikke synes er godt. Man bør ikke fratage Folk noget af deres naturlige Arbejde og derved for manges Vedkommende tage noget af Glæden fra dem. De bør, selv om de er Medlemmer af en Indkøbsforening, have Lov til selv at foretage deres Indkøb, som de er vant til det.

Dette var, hvad jeg havde at bemærke om Indkøb af Husdyr. Med Hensyn til Indkøb af Redskaber og Maskiner ved man jo saa udmærket, at mangen Landbruger, naar han skal købe sig et nyt Stykke, er vant til at gaa til sin Smed, sin Haandværker, sin Fabrikant i Landsbyen eller Stationsbyen for at købe det Redskab eller den Maskine, han har Brug for. Jeg er bange for, at naar Indkøbsforeningerne bliver centraliseret paa den Maade, som Lovforslaget tilsigter, vil saadanne Indkøb

hos Smaahaandværkere, Smaafabrikanter, Smede o. s. v. ikke mere finde Sted. Indkøbet vil blive udbudt; man vil spørge ude i Kredsen, hvor mange der vil have et nyt Stykke Redskab eller en ny Maskine, og saa tager man — det er det almindelige — Tilbud fra en eller anden Fabrikant paa netop det Antal, man har Brug for. Det er muligt, at man paa den Maade kan faa disse Ting noget billigere end nu, men om man samtidig opnaar at faa dem bedre, er jeg ikke sikker paa. Men saa meget er jeg i hvert Fald sikker paa, at hvis Leveancen bliver overdraget en enkelt større Fabrikant, saa vil der blive mere Maskinarbejde i disse Redskaber og Maskiner, end der har været hidtil, og selv om man fra Ministeriets Side ønsker at gøre noget for at skaffe de mindre Landbrugere billigere Redskaber og Maskiner, end de faar nu, synes jeg ikke, det bør ske paa den Maade, at disse Redskaber og Maskiner bliver fremstillet med mere Maskinkraft, end Tilfældet er nu. Erhvervsmulighederne for de mindre Haandværkere og Fabrikanter vil derved blive endnu vanskeligere, end de er i Øjeblikket. Jeg tror ikke, jeg behøver at gøre ret mange i denne Forsamling opmærksom paa, at de forhaanden-værende Vanskeligheder for Smaahaandværkere og Smaafabrikanter kan være store nok; man bør derfor ikke fra Regeringens og Rigsdagens Side gøre dem endnu større.

Jeg maa under Hensyn hertil desværre fraraade at vedtage Lovforslaget, som det foreligger. Mit Parti vil gerne medvirke til, at der oprettes Indkøbsforeninger, hvis der inden for dem kan blive mere Frihed for den enkelte til at foretage sine Indkøb, hvor han har Lyst til det, end der bliver efter det foreliggende Lovforslag. Jeg kan heller ikke forlige mig med, at man sætter en Grænse for Jordværdien ved 12 000 Kr.; ogsaa her synes jeg, den foreslaede nye Ordning bliver daarligere end den nuværende; saa vidt jeg husker, kan enhver, der ønsker det, nu blive optaget i en Drifts-laane forening, hvis de andre ellers vil have med Vedkommende at gøre.

Det er af det ærede 6te Medlem for 4de Kr. nævnt, at man ønsker Lovforslaget behandlet i et Udvalg, et Ønske, som jeg gerne tiltræder. Det skal da være min Opgave inden for Udvalget at søge at faa Lovforslaget ændret paa visse Punkter, saa at ogsaa vi vil kunne stemme for det. Nogle af de Ønsker, jeg har, er at faa slettet denne Grænse for Jordværdien, at faa Kredsene gjort noget mindre — der er allerede peget paa, at der paa dette